

FILMMŰZEUM

Kaméliás hölgy (amerikai film)

Garbo mint Marguerite Gauthier! Dumas regényének százezer megjelenítése transzponáltsága közül talán leg sikerültebb ez a film.

(A néhány éve bemutatott francia változatánál például összehasonlíthatatlanul külsőn.) A harmincas évek ki-magaslóan nagyszerű film-színésznőjének alakítása fő-része a sikernek. Greit Garbo romantikus gesztusok, érzelmeiket végtelenig játszó pátosz helyett halkszavú, finommimikájú színészi megformáltságban jeleníti meg "kaméliás hölgy"-ét. Az ilyen tónusú szerepfel-fogás az ő alakításainak szinte kivétel nélkül sajátja. Híres szomorú szépsége, boldogsága, melyre a bánat árnyat von a legfelszabadultabb pil-

lanatokban "is elsősorban élet is pusztulás lenne, olyan-mindenkori magányosság-éréséből fakad. Garbo mindig valamilyen formában magára maradó figurákat alakít. Arcán-ak rezdülései — a filmek premier planjaiban — kitűnően fejezik ki ezt az érzelmi állapotot.

Cukor György, filmes néven George Czukor rendezése sokszor és hatásosan él Garbo színészi lehetőségeivel, s következképp a közel-képpel. Ennek iskolászerűen szép példáit láthatjuk a fil-ben.

Jóllehet azért állandóan kísért a színpadszerűség ves-zélye, főleg a társadalmi környezet bemutatásakor jól él a film saját lehetőségeivel. Beállításában Marguerite-Garbo számára a további

élet is pusztulás lenne, olyan-mindenkori magányosság-éréséből fakad. Garbo mindig valamilyen formában magára maradó figurákat alakít. Arcán-ak rezdülései — a filmek premier planjaiban — kitűnően fejezik ki ezt az érzelmi állapotot.

A társadalom mindeképpen kiveti az ilyen nőt, hiába változtatna életformáján, mondja kihangsúlyozottan a film, és így a tragédia sokkal inkább belső-lélektanivá válik.

A dekoratíven megkomponált párbeszédjelenetek, a közelképek erről a küzdelem-ről szólnak, ill. ezt mutatják meg. E ennek magas színvo-nalát értékeljük közel 30 év-vel a bemutató után.

Beállításában Marguerite-Garbo számára a további

CS. M.

Ismeretterjesztő előadásokat rendez

a József Attila Tudományegyetem szakszervezeti bizottsága

December 17-én sokol-dalú tevékenységében a kul-turális, népművelési munká-nak is helyet szorítva ismer-teretterjesztő előadás-sorozatot indított József Attila Tuda-mányegyetem szakszervezeti bizottsága az egyetem dolgo-zói, oktatók, valamint az egyetemi hallgatók számá-ra. Az előadásorozat első előadásait évfordulók aktu-alitása határozta meg. Ilyen-formán előadást rendeztek Verdi születésének százötve-nedik évfordulója alkalmából s előadás lesz majd Móra Ferenc halálának harminca-dik évfordulója alkalmából 4s. Harmadikként pedig a képzőművészeti életben nagy vihart kavart hirhede Picassó-

nyilatkozatról rendeznek egy előadást.

A közelmúltban az aulá-ban megrendezett Verdi-elő-adás népes közönsége a sorozat iránti érdeklődés bi-zinyította. Az esten mintegy 200 személy hallgatta meg Vaszy Viktor, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója, a Magyar Népköztársaság ér-deemes Művésze magasszínvo-nalú értékelését a nagy olosz zeneköltő Giuseppe Verdi munkásságáról. Vaszy Viktor az életút mérföldköveit je-lentő operák elemzése után külön felhívta a hallgatóság figyelmét azokra a ritkán hallgató Verdi-operákra, ame-lyek a jubileum alkalmából a Verdi-bérlétsorozat kereté-

ben a szegedi színház színpa-dán is megszólalnak.

Nagy tetszéssel fogadta a közönség az előadást illusztráló opera-részleteket, az Ai-dából, az Álarcosbájból. A véget hatalmá-ból és a Tru-badurból előadott áriákat és kettősöket, amelyek a színház művészei Alpár Mária, Tur-ján Vilma, Gyimesi Kálmán és Vadas Kiss László avatott tolmácsolásában hangzottak el. Zongorán Hirsch Bence ki-sért.

A sorozat Móra Ferenc Munkásságát méltató követ-kező előadását februárban tartják meg.

Szécsi József

Hasznos napokat töltöttem Szegeden

Beszélgetés G. L. Seidlerrel, a lublini egyetem rektorával

A közelmúltban a József Attila Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Kara-nak vendégeként néhány napot töltöttem Szegeden dr. G. L. Seidler, lengyel jogtu-dós, a lublini egyetem rek-tora. A lengyel vendég szegedi tartózkodása utolsó napján fogadta munkatár-sunkat, akinek kérdéseire a következőképp számolt be látogatása eredményeiről.

— Hasznos napokat töltöttem Szegeden — mondotta dr. Seidler — s szeretném, ha ez a látogatásom egy szoros, tevékeny együttműkö-dés kezdetét jelentené a szegedi Állam és Jogtuda-mányi Kar, valamint a lub-lini egyetem Jogtudományi Kara között.

Először turistaként

Vendégünk elmondta, hogy ez már a második szegedi látogatása volt. Először mint turista járt a tiszaparti

városban, amely már akkor fölkelte érdeklődését, ki-váncsiságát hangulatos szép-ségével. Akkor találkozott először dr. Antalffy György-gyel, a JATE rektorával, s a közös kutatási terület, a közös problémák révén ba-ráti kapcsolat alakult ki kettejük között. Seidler dok-tor szintén az államigazga-tás, a jogpolitika témaköré-be vágó tudományos kutató-munkával foglalkozik.

E találkozás eredménye-ként a lublini egyetem év-könyvében megjelent dr. Antalffy György egyik jog-politikai értekezése, amely általános érdeklődést keltett a lengyel jogtudósok köré-ben.

A második látogatás so-rán dr. G. L. Seidler rektor tanulmányozta az Állam és Jogtudományi Karon folyó oktató-nevelő és tudomá-nyos kutató munkát.

— Megragadott — emlí-

tette ezzel kapcsolatban —, hogy milyen aktív Szegeden a kapcsolat, az együtt-működés az elméleti és a gyakorlati jogászok között. A szegedi tapasztalatok hasz-nos tanulsággal szolgálhatnak a mi számunkra, lengyel elméleti jogászok számára is az étellel, a gyakorlattal va-ló közvetlen és szoros kap-csolat fontossága tekinteté-ben.

Az együttműködés lehetőségei

A lublini egyetem rektora ezután arról beszélt, milyen lehetőségei nyílnak a két egyetem tudományos együtt-működésének a jövőben.

A lublini egyetem tuda-mányos együttműködési szer-ződést kötött tavaly a deb-receni Kossuth Lajos Tuda-mányegyetemmel. A debreceni egyetemnek nem lévén Állam és Jogtudományi Kara, lehetőség nyílik azonban arra, hogy a Debrecenel kö-tött hivatalos együttműkö-dési szerződés keretein be-lül, a szerződésben foglaltak alapján tovább szélesedjék a lublini és a szegedi Állam és Jogtudományi Karok inté-zeteinek tudományos együttműködése, tapasztalat-cseréje, látogatások és pu-blikáció cseréje formájában. Ennek megfelelően már az idén szeretnének meghívni Szegedről is három elméleti és két gyakorlati jogászt Lublinba, akik átadnák az elméleti és gyakorlati jogá-szok együttműködésére vo-nalkozó tapasztalataikat.

Kapcsolat — a műveken keresztül

Egyébként a hazai szak-emberek már a magyar nyelvű jogi szakirodalomban találkozhattak G. L. Seidler professzor nevével, akinek egy az imperialista orszá-gok törvénykezését elemző munkája két évvel ezelőtt magyarul is megjelent. Ha-marosan napvilágot lát két másik kötete is, amelyben az ókor és a középkor poli-tikai eszméit vizsgálta.

Seidler professzor kíván-csian várja a magyar szak-emberek véleményét művel-től.

(Akadémia Kiadó Budapest 1963)

KÖNYVSZEMLE

Megjelent a Magyar Irodalmi Lexikon

Régóta hiányzó mű, — bátr-an mondhatjuk házigazdái-nak is — látott napvilágot az elmúlt hetekben, és az irodalom szeretői olvasók nyomban mohó kíváncsisággal lapozták át a imponáns formában megjelent lexikon fényképekkel illusztrált lap-jait.

Az öszinte érd k ö t e s egyaránt szól a magyar iro-dalomnak és a lexikont ösz-szeállító és író tudósgárdá-nak, hiszen Benedek Mar-cell (főszerkesztő), Király István, Pándi Pál, Söter Ist-ván, Tolnai Gábor és az el-hunyt Bölöni György nevei fémjelzik e nagyszabású mű-vet, amelyben mintegy 4000 címző található.

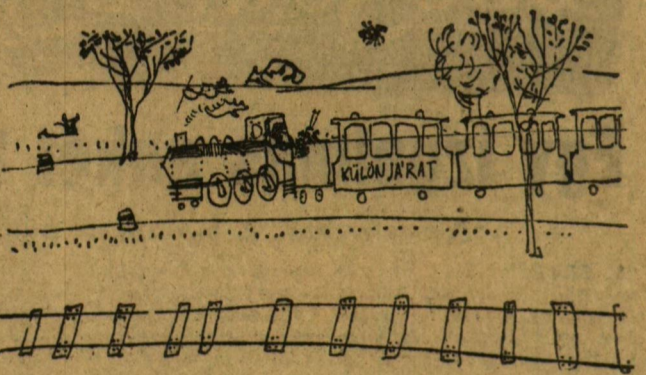
A szépirok és kiemel-kedő publicisták mellett az irodalomtörténet esztétikai és részben a nyelvtudomány művelőiről egyaránt megem-lékezik a munka. A főszer-kesztő a bevezetésben hang-súlyozza: "... meg kell monda-nunk, hogy Szinyeyi József vagy Gulyás Pál más célú mű-

vének teljességére nem törek-szünk, nem is törekedhetünk. Sok már megírt cikket félre kellett tennünk, mert a lexikon megszabott terjedelme miatt a leggyakrabbról írt részletes tanulmányokat kel-lene megkurtítanunk, ha mindenkiről megemlékez-nénk, akinek egy-két kötete valahogyan napvilágot lá-tott."

A lexikon csaknem száz ember hároméves munká-jának eredményeként jött lé-tre. Céljukat a főszerkesztő tolmácsolja: "Milliók kultú-rális felemelkedését akarja szolgálni (t. i. a lexikon), hi-szen tanárok és tanítók ke-zébe is kerül, akik továbbad-ják azt, amit ebből a könyv-ből tanultak."

E munkát különös öröm-mel kell hogy fogadják a bölcsészhallgatók, akiknek nagy segítség fog jelenteni, tanulmányaik során.

Vidám percek

(Mayer Gyula rajza)

Számtant tanít az egyik fő-iskolai hallgató. Csodák-cso-dája félóra alatt befejezi az anyagot. Ilyenkor mit csinálhat egy jólképzett tanár-jelölt: átismétli az órán vett anyagot. Az ismétlésnek már vége, de az órának nem, Biztos ami biztos, megegy-szer átismétlik. A hátralévő néhány perccel, nem tud mit kezdeni a jelölt. Az osztály-tól kérdezi meg, mit csinál-janak a csengetésig. Az egyik öntudatos kisdiák kitörő lel-kesedéssel ad tanácsot: Tan-ár úr ismételjük át megegy-szer!

Fizika óra. Hosszú kísér-letezés után végre kitér a Voltmérő és jelzi, a kísérlet sikerét. A tanár nagy maga-biztonsággal az osztálytól akarja a kísérleti eredményt megkapni.

— Ki tudja megmondani, mi történt a kísérletben? — né-ma csend. Majd jelentkezik az egyik diák. Felvidül a jel-lölt arca, mégis van aki tud-ja. —

— Tessék mond el mi tör-tént! — büszkén vágja ki a diák:

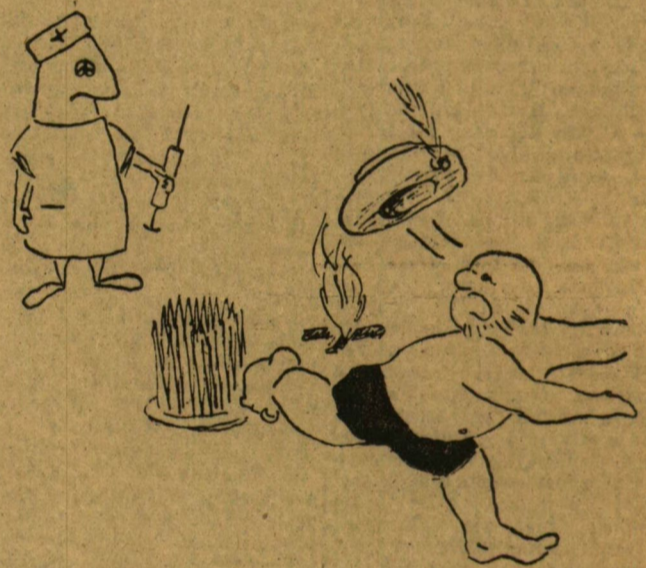
— Eldőlt a zseblámpa-telep!

Ismét fizika órán vagyunk. A munkát, mint fizikai mennyiséget tanulják a gyerekek. Már az összefoglalás-nál tartunk. A tanár felteszi a kérdést, mi a munka? Hall-gat az osztály. Aztán a meg-váltó gyermek itt is jelentke-zik. A szocialista öntudat legmagasabb fokával vála-szol a kérdésre:

— Nálunk a munka becsület és dicsőség dolga!

V. T.

Kukoricatörésen vettek részt a főiskola hallgatói. Mindenki elfoglalta a maga sorát. X. hallgató is, aki túsarkú cipőben s nagy hév-vel fogott neki a munkának. Társai nagy meglepetésére sorra letördeli lakkozott kör-mű kezével a kukorica ci-m e r é t s még meg is jegyzi közben: "Az idén gazdag ter-mésünk van..."

(Boshigt Gongorson rajza)

innen onnan

Falusi tanítási gyakorla-ton vesznek részt február-ban a Tanárképző Főiskola negyedéves hallgatói. A tár-sadalmi ösztöndíjas hallgatók tovább fejlesztik a gyakorló iskolában szerzett módszer-tani gyakorlatukat, felké-szültségüket.

Doktorokat avattak a Jó-zsef Attila Tudományegyte-men. A Dugonics téri aulá-ban megtartott ünnepségen negyvennégy jogászt, négy bölcsészt és tizenegy termé-szettudományi karon végzett hallgatót avattak doktorrá. Az ünnepelteket dr. Keme-nes Béla az Állam és Jog-tudományi Kar dékánhelyet-tese az egyetem oktatói ne-vében, majd üdvözölte őket dr. Antalffy György rektor is.

Öt év alatt 2 ezer 891 iskola épült a lengyel városokban és falvakban. Ebből 734-et társadalmi adakozásból, a lakosság társadalmi munká-jának segítségével építettek, a lengyel állam fennállásá-nak ezredik évfordulójával kapcsolatos Milleneumi Is-kolák Mozgalom keretében.

Együttműködést írt alá a közelmúltban a Német De-mokratikus Köztársaságban, a Halle-i orvosegyetemen dr. Tóth Károly, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rek-tora és dr. Szilárd János, az egyetem pártbizottságának titkára. A szerződésben töb-bek között abban is megállá-podtak, hogy az idén, nyár elején Szegeden közös szym-poziumot rendeznek majd, amelyet kölcsönös tapaszta-latcserével kötnek egybe.

Két hetet töltött Romániá-ban dr. Greguss Pál Kossuth-díjas egyetemi tanár, a Sze-gedi Fűvészkert igazgatója. A neves tudós a Román Tuda-mányos Akadémia vendé-gként több előadást tartott bukaresti és más romániai egyetemeken kutatásairól.

Bemutatták nemrégiben a fővárosi Egyetemi Színpadon a Balázs Béla Stúdió fiatal filmművészeinek új kisfilm-jeit. A Mese a bogárról, a Kedd, a Strand, az Egyne-jűség, és a Mienk a világ és a többi bemutatott kisfilm élénk vitát váltott ki az egyetem-isták körében.

Újabb fogászati klinika épül Szegeden, A II. számú fogklinikát a jelenlegi mel-lett építik fel, az úgyneve-zett Demke-ház átalakításá-val. A munkát ebben az év-ben kezdi meg a Csongrád megyei Építőipari Vállalat s az új klinika létesítésére több millió forintot fordít kormányzatunk a következő években.

Egy japán laboratórium-ban igen vékony rézhuvalok-ból előállították az "elektro-nikus emlékező" elemét. Méretei jóval szerényebbek, s használata lényegesen prak-tikusabb a jelenleg haszná-ltban levő elektronikus gé-peknél.

A Művelődésügyi Minisz-ter dr. Szentpétery István adjunktust, az Államjogi Tanszék előadóját, dr. Hor-váth Andort, az Állatrend-szertani Intézet adjunktusát, dr. Krajko Gyulát, a Föld-rajzi Intézet adjunktusát, dr. Moór Artúrt, a Bolyai Inté-zet adjunktusát egyetemi do-censsé kinevezte.

Dr. Henryk Reninger egye-temi docens, dékánhelyettes, a lengyelországi lublini egye-tem pénzügyi jogi tanszéké-nek vezetője ellátogatott a budapesti jogi karra, s kez-deményezésére — tudomá-nyos anyagok cseréjével — megkezdődik a magyar és lengyel államigazgatási és pénzügyi jogi tanszékek kö-zötti együttműködés.